

man ganske simpelt derpaa svare: den, som staaer i Bevillingen. Det er naturligt, at de kun have Retten ifølge Bevillingen og altsaa ogsaa kun i den Udstrækning, som Bevillingen giver dem; anderledes kan det ikke forstaaes.

Abrahamson: Jeg maa tillade mig atter at gøre en Bemærkning til § 92. Man maa være enig med den ærede Ordfører i, at det var ønskeligt at affkære Muligheden for de smaalige Processer, som finde Sted, men paa den anden Side forekommer det mig, at Slutningen i Paragraphen maatte være saaledes, at man ikke derved i Overgangstiden berøvede Nogen af de Næringsdrivende i disse Laug de bestaaende Rettigheder. Jeg veed nu, og det vide mange af de ærede Medlemmer med mig, at de Corporationer, som her ere omtalte, vistnok meget ønske at drive Rugbrødsbageri. Jeg forstaaer heller ikke anderledes, end at det, efterat den ved Paragraphen bestemte Overgangstid er forbi, er muligt for dem at vinde Borgerskab som Bagere. Jeg har gjort mig Umage for at sætte mig ind i, hvorledes det er, men det maa den ærede Ordfører vide bedre Besked om end jeg, og jeg skal rette det Spørgsmaal til ham, om der ikke findes flere saadanne Corporationer, som have saadanne Rettigheder, og om det ikke vil være en Selvsølg, at de i Overgangstiden beholde disse; det forekommer mig at være en af de Ting, hvorom der burde tages Beslutning.

Scholer: Det Forslag til § 94, som af 3 ærede Medlemmer tilligemed mig er stillet, at nemlig sidste Punktum af Paragraphen skulde udgaae, har nu mindre Betydning, end det havde før, eftersom det nu er vedtaget i en tidligere Paragraph, at Kjøbmændene kunne faae Udskjænkingsret, naar de sætte nogen Pris derpaa, og det blev udstemt iafte, at det skulde ansees for ulovlig Udskjænkning, naar de give en Snaps bort. Det ene ærede Medlem, nemlig Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) og jeg kunne nu være tilbøjelige til at tage Forslaget tilbage, men, da de tvende andre ærede Medlemmer ikke ere tilstede, kunne vi natur-

ligviis ikke gjøre det. Forslaget til § 95 har jeg stillet, fordi jeg ikke kan indsee, at der skulde være nogen Grund til at stille de forskjellige Haandværkere paa en forskjellig Maade, hvilket jo i Paragraphen ligefrem er tilfjet, og efter den høitærede Ministers Forklaring deraf er det jo ogsaa hans Mening, at Landshaandværkere i Mellemtiden kun skulle kunne nedsette sig paa Landet efter Bevilling af Amtmanden, hvad Udvalgets Fleertal jo ogsaa har foreslaaet; men det forekommer mig, at Berettigelsen til at drive nogen Slags Næring paa Landet maatte staae lige for alle Parter. Jeg frygter for, at, naar Loven er udkommen og endeel Haandværkere fra Kjøbstæderne flytte ud paa Landet og nedsette sig der, ville de volde Landhaandværkerne mange Fortrædeligheder, saavel dem, der blive favoriserede med Bevilling, som dem, der allerede nu ere der. Det er ikke ualmindeligt paa Landet, at en dygtig Haandværker, navnlig Tømrere, arbejder ved Hjælp af flere Svende, undertiden 6—8—10 Stykker og flere.

Hvorvidt hans Bevilling giver ham Ret til at arbejde med saa mange Svende, veed jeg ikke, jeg tvivler derpaa, men det factiff Bestaaende mener jeg dog, man ikke skulde forrykke, hvilket jeg imidlertid frygter for vil blive Tilfældet. Saavel Haandværkeren som den, han arbejder for, kunne blive satte i stor Forlegenhed, dersom en Haandværker fra Kjøbstaden skulde komme ud og formene ham at arbejde i samme Udstrækning som hidtil. Jeg kan nu heller ikke troe, at Kjøbstadhaandværkerne skulde komme til at lide det Allermindste ved, at det fra den Dag, Loven udkommer, blev Landsbyhaandværkerne tilladt at nedsette sig paa Landet imod at løse Næringsbeviiis. Landet er ikke saa oversfyldt med Haandværkere; der er tvertimod Mangel paa dem, og det er jo naturligt, naar de simple Arbeidere, Grøfitegravere og Andre, tjene mere end Haandværkeren, og det vil derfor vist ogsaa have tilfølg, at endeel mindre Kjøbstadhaandværkere ville flytte ud paa Landet. For at de imidlertid ikke skulde kunne forhindre Landhaandværkerne fra i denne Tid at nedsette sig paa Landet, troer jeg, at det var